

Sentralt ungdomsråds innspill til legeplan for Oslo

Sentralt ungdomsråd i Oslo (SUR) og Ungdommens bystyremøte i Oslo (UBM) har i mange år jobbet med saker som berører legeplanens områder. Det er tydelig at bedre, mer tilgjengelig og individtilpasset helsehjelp er noe ungdom brenner for og ser et stort behov for. Når skolehelsetjenesten har vært blant de fem prioriterte sakene på UBM fem av de siste syv årene betyr det at oslounddommen ser et betydelig forbedringspotensiale her. SUR er veldig glade for gjennomslaget vi fikk for en bemanningsnorm for helsesykepleiere i 2015, og har samtidig inntrykk av at den gjeldende bemanningsnormen bør styrkes, og at det er viktig å legge press på å få innfridd normen fra 2015.

Her er en oversikt over de relaterte sakene UBM har vedtatt de siste fem årene:

2018: Helsehjelp til overgrepsofsatte. UBMs vedtak:

- UBM mener at Oslo kommune må styrke de tilbudene for overgrepsofsatte som allerede eksisterer
- UBM mener Oslo kommune må gi mer ressurser til overgrepsmottaket
- UBM mener det trengs flere overgrepsmottak i Oslo
- UBM mener at Oslo kommune må øke bevisstheten om overgrepsmottaket og dets tjenester blant ungdom
- UBM mener at Oslo kommune må styrke helsesykepleier-/psykolog-tilbudet slik at de som trenger hjelp får det
- UBM mener seksualundervisningen må styrkes med særlig fokus på grensesetting, pornokultur og overgrep, og at det i undervisningen må legges større vekt på gutter for å minske stigmaet og terskelen for at gutter skal oppsøke hjelp
- UBM mener det trengs mer og bedre informasjon til voksne og barn om hva man gjør når man får høre om andre som har blitt utsatt for overgrep
- UBM mener seksualundervisningen må starte i første klassetrinn i grunnskolen, med fokus på grensesetting

2018: En skolehelsetjeneste tilpasset eleven. UBMs vedtak:

- UBM mener at den gjeldende bemanningsnormen må styrkes, slik at Osloskolens elever er sikret én helsesykepleier per 500. elev på ungdoms- og videregående skole.
- UBM mener Oslo kommune må sette seg et langsiktig mål om en bemanning på én helsesykepleier i fulltid per 250. elev i ungdomsskolen og per 300. elev i videregående opplæring.
- UBM mener at Oslo kommune må overta ansvaret for skolehelsetjenesten
- UBM mener at Oslo kommune må få på plass et prøveprosjekt der helsesykepleiere kan dele ut legitimert fravær

2017: Mer fokus på psykisk helse i skolen. UBMs vedtak:

- UBM mener at helsesøsterordningen bør profileres og tilgjengeliggjøres ved hjelp av sosiale medier samt andre plattformer benyttet av unge

Høst 2016: Et bedre helsetilbud for ungdom. UBMs vedtak:

- Alle skoler skal etterkomme helsedirektoratets anbefalinger om maks antall elever per helsesøster.
- Oslo kommune jobber for å rekruttere flere menn til helsesøsteryrket, med mål om en andel på 20% innen 2035.
- Alle skoler har tilgang på psykolog flere dager i uka.
- Det blir økt fokus på psykisk helse i skolehelsetjenesten, og skolehelsetjenesten styrker sitt samarbeid med eksterne tjenester som BUP, Barnevernet osv. Oslo kommune bør anbefale staten at helsesøstre får mulighet til å henvise direkte til BUP.
- Det opprettes etterutdanninger for helsesøstre for å styrke deres kompetanse på psykisk helse.
- Alle bydeler bør tilby gratis hormonell prevensjon til kvinner mellom 16 og 26 år på alle legesentre og helsestasjoner i alle bydeler, uten krav om å være bosatt i den bydelen.
- Sex og samfunn får sine bevilgninger prisjustert, og i tillegg sikres økte bevilgninger som tilsvarer deres behov.
- Midlene til bydelene økes slik at de kan styrke lavterskeltilbud for unge, som blant annet skolehelsetjenesten og helsestasjon for ungdom.
- Innføre obligatorisk opplæring i psykisk helse og psykiske lidelser med innleid fagnemd/psykolog i 8. trinn, med hensikt i forebygging, økt forståelse og bevisstgjøring.
- Innføre markering av Verdensdagen for psykisk helse, med en psykisk helse-temauke i ungdomsskolen og VGS, med hensikt i bevisstgjøring.
- Helsesøsteryrket skal også få et nytt, kjønnsnøytralt navn for å oppfordre både menn og kvinner til å ta del i dette yrket.

2015: Et bedre helsetilbud for unge. UBMs vedtak:

Oslo kommune sikrer at:

- Alle skoler har en helsesøster til stede hver dag i 100 % stilling, i tråd med helsedirektoratets anbefalinger
- Skolehelsetjenesten blir et sentralisert og offentlig ansvar
- Flere menn rekrutteres til helsesøsteryrket, med mål om andel på 20 % innen 2035.
- Alle skoler har tilgang på psykolog flere dager i uka
- Det skal være økt fokus på psykisk helse i skolehelsetjenesten, og skolehelsetjenesten styrker sitt samarbeid med eksterne tjenester som BUP, Barnevernet osv.
- Det opprettes etterutdanninger for helsesøstre for å styrke deres kompetanse på psykisk helse
- Øke midlene til bydelene slik at de kan styrke lavterskeltilbud for unge
- Flere bydeler inkluderes i forsøksprosjekt med å gi tilbud om gratis hormonell prevensjon til unge mellom 19 og 24 år
- Sex og samfunn får sine bevilgninger prisjustert, og i tillegg sikres økte bevilgninger som tilsvarer deres behov

2014: Styrk helsetilbudene for ungdom. UBMs vedtak:

- Oslo kommune må øke bevilgningen til skolehelsetjenesten slik at antall årsverk blir tilfredsstillende. Dette må gjøres i dialog med ungdom og de ansatte i skolehelsetjenesten
- Oslo kommune må overta ansvaret for skolehelsetjenesten fra bydelene
- I sin styrking av helsetilbud for ungdom, må Oslo kommune fokusere på tre hovedområder: Kvalitet, tilgjengelighet og informasjon
- Oslo kommune må øke fokus på å ha gode rådgivere i skolehelsetjenesten, og ikke minst ha et tilbud som er riktig i henhold til loven
- Det må være kommunepsykologer tilgjengelig for ungdom i alle bydeler
- Kuttet i bevilgning til Sex og Samfunn må reverseres, og tilskuddet må ytterligere økes.